

I sådanne situationer kan konkurrenterne kun vanskeligt svare igen – og i givet fald kun for en kort periode – over for loyalitetsskabende eller andre diskretionære fordele som den dominerende virksomhed måtte tilbyde i kampen om kunderne. Der er derfor en reel risiko for, at små konkurrenter relativt hurtigt kan presses ud af hele eller dele af markedet, hvorfor det kan være berettiget at sikre konkurrencemyndighederne bedre indsigt i den dominerende virksomheds samhandelsbetingelser med henblik på at kunne vurdere, om der foreligger en overtrædelse af § 11.

I Konkurrencerådets vurdering af, om der foreligger særlige markedsforhold, indgår, om :

- der er tale om en markedsstruktur, hvor den effektive konkurrence er begrænset,
- der findes en eller flere aktuelle eller potentielle konkurrenter, som i kapitalstyrke og markedsposition har vanskeligt ved at få eller opretholde fodfæste på det pågældende marked,
- der er tale om et marked, hvor Konkurrencestyrelsens tidligere undersøgelser har indikeret, at konkurrencen ikke fungerer optimalt, og
- om det kan sandsynliggøres, at disse forhold kan skyldes den dominerende virksomheds position og faktiske ageren på markedet.

Særligt behov

Det kan i nogle situationer være vanskeligt for konkurrencemyndighederne at bevise, at en dominerende virksomheds adfærd udgør en overtrædelse af forbuddet i § 11, stk. 1, mod misbrug af dominerende stilling. En dominerende virksomhed kan have gode muligheder for i de enkelte kontraktsforhold at gøre deres rabatter, markedsføringsstilskud m.v. uigenomsigtige, idet den i sagens natur kender sine egne omkostninger og forretningsgange bedst. Muligheden for uigenomsigtighed bliver større, jo flere forretninger handelspartneren driver, og jo større et sortiment af forskellige varenumre handelspartneren aftager fra den dominerende virksomhed.

Detailhandlen har endvidere selv et vist ønske om at reducere antallet af varenumre for derved at opnå størst mulig rabat m.v. på varerne og nedbringe lager- og logistikomkostningerne. Endvidere vil en detailkæde eller de enkelte forretninger, der har fået økonomiske fordele ved at begrænse antallet af leverandører, ofte ikke have incitament til at stå frem med oplysninger om deres handelsforhold med den dominerende virksomhed.

I disse situationer kan konkurrencemyndighederne have vanskeligt ved at få en tilstrækkelig indsigt i den dominerende virksomheds samhandelsbetingelser til

at kunne foretage en vurdering af betingelserne. Der er derfor i disse tilfælde et særligt behov for at sikre Konkurrencestyrelsen en indsigt i, hvorledes den dominerende virksomhed fastsætter sine priser, rabatter m.v.

Der vil ikke foreligge et særligt behov i alle situationer, hvor der skal ske en vurdering af, hvorvidt der foreligger en overtrædelse af § 11. Det gælder f.eks. situationer, hvor der er tale om en ensidig adfærd fra den dominerende virksomheds side, f.eks. leveringsnægtelse eller generelle prisjusteringer, og hvor dokumentation herfor kan fremskaffes, uden at der foreligger problemer i forhold til gensidige interesser fra de involverede virksomheder i relation til hemmeligholdelse. I sådan en situation foreligger der ikke et »særligt behov«, og § 10 a kan derfor ikke bringes i anvendelse.

Der er heller ikke med den foreslåede bestemmelse tiltænkt en særlig beskyttelse af små konkurrenter. Den omstændighed, at små og mindre konkurrenter f.eks. kan have vanskeligt ved at modstå konsekvenserne af en effektiv konkurrence som følge af en hård priskonkurrence mellem en dominerende virksomhed og en ny kapitalstærk markedsaktør, vil ikke udløse et særligt behov, og er således ikke i sig selv tilstrækkeligt grundlag for, at der kan udstedes påbud i medfør af § 10 a.

Konkurrencerådets påbud omfatter en dominerende virksomheds samhandelsbetingelser for handelspartnere på det danske marked. Konkurrencerådet kan ikke påbyde udarbejdelse og indsendelse af de samhandelsbetingelser, der gælder for den dominerende virksomheds udenlandske handelspartnere.

Endvidere vil et påbud efter stk. 1, kun omfatte samhandelsbetingelserne for handelspartnere på de markeder, som klagen relaterer sig til. Som eksempel kan nævnes en virksomhed, som leverer til to forskellige markeder, eksempelvis detailhandelsmarkedet og restaurationsmarkedet, og hvor klagen kun vedrører detailhandelsmarkedet, vil påbuddet ikke kunne rettes mod restaurationsmarkedet.

Såfremt virksomhedens samhandelsbetingelser for andre grupper af produkter eller tjenesteydelser har betydning for Konkurrencerådets vurdering af, om virksomhedens konkurrenter udsættes for en adfærd, der er i strid med § 11, skal disse dog ligeledes indsendes.

Med den foreslåede bestemmelse er der ikke tale om en generel forpligtelse for alle dominerende virksomheder til at indsende deres samhandelsbetingelser til Konkurrencestyrelsen. Der er alene tale om en påbudsmulighed, der kun tænkes anvendt i få tilfælde.